

דף פז.

עין משפט א.ב.

או"ח סימן שנו סעיף א

עיין לעיל עין משפט אות ג.ד.ה.ו.

עין משפט ג.

או"ח סימן שמה סעיף יא

יא. יג. חפירה בר"ה אם אינה עמוקה ג' טפחים דינה כר"ה, ואם עמוקה מג' טפחים עד עשרה ז' אם רחבה ד' טפחים ק' דינה ככרמלית, ואם אינה רחבה ד"ט הוי מקום פטור. ואם היא עמוקה עשרה דינה כרשות היחיד אם רחבה ד"ט.

דף פז :

עין משפט א.

או"ח סימן שנה סעיף א

א. מרפסת או דף בולט מהבית סמוך לים או לנהר ר' והוא למעלה מן המים ויש בו נקב באמצעיתו וחלון פתוח לה מן הבית, אין ממלאין ממנו מים אלא א"כ עשה לה מחיצה ש' כל סביבה או מחיצה סביב הנקב שדולים ממנו דרך שם והוא שיהיה בו ד' על ד', ואין חילוק היכן יעשה

ז. הגם שבעמוד יש חילוק אם מכתפין עליו מט' עד עשרה, בחריץ לא שייך דבר זה ע"כ אין חילוק.

ו. ואם עמוקה עשרה דינה כרה"י אפי' מלאה מים, אבל מלאה פירות כיון שאין המחיצות ניכרות אין דינה כרשות היחיד. ובים הוי כרמלית, ועיין בכה"ח אות ס"ה, ועיין שם באות ס"ו.

ק. ובלי רחבה ד"ט הוי מקום פטור, אפי' עמוקה כ' אמה.

ר. עירובין פ"ז במשנה, וע"י המחיצה כל שכנגדה עד למטה רשות היחיד, ואף שהמחיצה תלויה ואינה מגעת למים, קולא היא שהקלו במים ואנו אומרים גוד אחית מחיצתה. מ"ב אות א'.

ש. ואם אין מחיצה אין ממלאין ממנו להכניסו לבית, וכן להניחו על גבי מרפסת זו גם היא נחשבת לרה"י כיון שהחלון מהבית פתוח אליה, מ"ב אות ב'. וה"ה אם עושה את המחיצה של עשרה טפחים למטה אצל המים דמועיל שאמרינן גוד אסיק מחיצתה עד נגד המרפסת.

המחיצה זו דהיינו למטה מחוברת לה או יעשה אותה על גבה ^ה, ואחרי שעשה מחיצה מותר גם לשפוך ממנה ^א לנהר או לים.

א. ב. ההולך בספינה אינו יכול למלאות ממי הים בשבת ^ב אלא א"כ יעשה דף ארבעה על ארבעה ועושה בו נקב וממלא דרך שם, וא"צ מחיצה ^ג אלא אמרינן גוד אחית מחיצתה שהקלו בספינה, והוא שזה בתוך עשרה טפחים ^ד, אבל למעלה מעשרה מוציא זיז כל שהוא ועושה בו נקב ^ה וממלא דרך שם, שהרי דרך אויר מקום פטור הוא ממלא ודי בהיכר של זיז, ויכול לשפוך על דפני ^ו הספינה והם יורדים לים מכיון שלא זורק אותם להדיא לים אלא מכוחו הם באים, בכרמלית לא גזרו. הגה: ועיין בסי' שנ"ז.

הגה: שתי ספינות זו אצל זו אסור לטלטל מאחת לשניה ^ז אלא א"כ קשורות זו בזו, או אם גבוהים מן המים עשרה ^ח, ואם הם של שני בני אדם צריכים לערב ^ט.

ת. ויש שגם בזה אנו אומרים גוד אחית מחיצתה, ויש ראשונים דס"ל שדוקא כשעושים מחיצות מלמטה אמרינן גוד אחית אבל לא כשעושים ע"ג המרפסת מלמעלה, ולכתחילה נכון ליהדר בזה. מ"ב אות ה'.
א. היינו דרך הנקב לנהר ולים, ומותר דאין כוונתו להוציאן לר"ה.
ב. דהים כרמלית והספינה רה"י.
ג. דבים הקילו אלא אמרינן כוף הצדדים וכאילו היו שם מחיצות ואח"כ אנו אומרים גוד אחית עד המים ומותר דהוי מכרמלית לכרמלית.
ד. שאז הוי מכרמלית לכרמלית, ואם זה למעלה מעשרה הוי מקום פטור וא"צ זיז ד' על ד'.
ה. והאחרונים הסכימו דא"צ לעשות בו נקב, כיון שאינו אלא להיכר בעלמא ויכול למלאות אפי' שלא במקום הזיז, מ"ב אות י"ב.
ו. ואפי' אין זיז כלל להיכר כיון שזה כוחו ולא גזרו מרה"י לכרמלית בהוצאה ע"י כוחו, ואין חילוק בין דופן הספינה גבוה מן המים עשרה טפחים או פחות, מ"ב אות י"ג.
וה"ה שיכול להניח עצמות וקליפות על ראש הדופן בעביו והם נופלים לים דהוי ג"כ כוחו. שם אות ט"ו.
ז. ואפי' של אדם אחד אסור דאם אינם קשורות מתרחקות אחת מהשניה יותר מד' טפחים ונמצאת כרמלית מפסיקה בניהם וחוששים שמא יפול לו הדבר ויבוא לקחת אותו מכרמלית לרה"י, ויש מתירים אם הם של אדם אחד דלא גזרינן בזה דלמא נפיל. מ"ב אות י"ז.
ח. שאז הוא מטלטל מרה"י לרה"י דרך מקום פטור ומותר.
ט. ויהינו בקשורות אבל בלא קשורות י"א דלא מהני עירוב, מ"ב אות כ'.

עין משפט ב.

או"ח סימן שנה סעיף ה

ה. ה. בית ועליה על גביו העומדת אצל הנהר^י, ויש לכל אחת מרפסת בולטת לדלות על ידה מים מן הנהר, אם היו עושים כל אחד מחיצות סביבה כמבואר בסעיף א', היו שתיהן מותרות כל אחד לדלות בשבת בשלו אפי' לא עירבו יחד.

אבל אם תיקנו שתיהן בשותפות רק מרפסת אחת כדין בין העליונה או התחתונה נחשבין כשני אנשים הדרימ בחצר אחת ואסורין שניהם לדלות דרך המרפסת, כיון שרשות שניהם שולטת עליה עד שיערכו ביחד.

ה. ו. במה דברים אמורים כששני המרפסות עומדות זו על גבי זו ואינם רחוקים זו מזו ארבעה טפחים שנוח התשמיש בניהם, אבל אם רחוקים זו מזו יותר מד' טפחים, בתשמיש מופלג כזה לא אוסר אחד על חבירו גם כשלא עירבו בניהם.

י. כך פירש המ"ב באות מ"ב את דברי מר"ן השו"ע ע"ש.